

LÜHIKONSPEKT

Eesti kultuuripildis film suhteliselt võõras nähtus, pole päris oma – tants, laul külatänavalt, film „sotsialismi viljastavatest tingimustest“ – metsalise märk otsaes. Mängufilm tekkis 50ndatel aastatel.

Noorema põlvkonna suhtumine filmi muutunud.

Kirjatähte järjest vähemaks, kõik kohad liukuvat pilti täis.

Mis on film?

Film on virtuaalne reaalsus - nagu unenägu. Meeltepete, illusioon. Loob oma kordumatu maailma. Film ei ole *nagu elus* – miniinterpreteeringute summa ehk kaos ehk soga.

Kuidas sellest lähtuvalt filmi käsitleda?

Unenägu on aimuv alateadvus, personaalne mütoloogia. Vahel loogilised, tavaliselt aloogilised. Eelverbaalne aisting (sõna ei tule meelde, teame, aga ei oska sõnastada) – sellega opereerib film.

Hollywood – unenägede vabrik.

Kõige lähedasem filmile on teater. Milline on põhimõtteline vahe? Ruumiline, ajaline.

Film on konserv. Etendusel on publik kaasautor, filmi vaatajaskond ei mõjuta filmi.

(Etendust tuleb vaadata – kõike korraga, filmis operaator n-ö söödab vaatajale ette, mida vaadata.)

Film on sarnane klassikalisele muusikale, kirjandusele. Samasugune kompositsioon.

Klassikalise tummfilmi ajastul komponeeriti nt filmi nagu prelüüdi.

Sakraalne aeg e tsükliline aeg – ühest pühast teiseni. See on hoomatav, hallatav aeg.

Kordus annab kindluse.

Profaanne ehk argiaeg ehk lineaarne aeg – tulevik kaugel.

Kirjandus on sakraalne aeg, ajakirjandus profaanne aeg, lugedes kaotad ennast. Puudub tunnetus, mis on kirjanduses, kunstis (kes oleme, kuhu lähme jne).

Kõikide kunstiliikide ülesehituse printsiibid samad. Filmi tuleb näha üldises kontekstis.

Filmi olemus on olla konserv.

(Üles kirjutas Sirje Nootre)